

Številka: 35402-58/2017-28

Datum: 19. 3. 2018

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi tretjega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17 in 53/17), drugega odstavka 61. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16 in 61/17-GZ), v upravni zadevi izdaje okoljevarstvenega soglasja za poseg: stanovanjska soseska Brdo II v območju urejanja OPPN 252, nosilcema nameravanega posega Stanovanjski sklad Republike Slovenije, Poljanska cesta 31, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa Črtomir Remec, in Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana, Zarnikova 3, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa direktor Sašo Rink, njiju pa po pooblastilu zastopa Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1a, 4248 Lesce, naslednje

OKOLJEVARSTVENO SOGLASJE

- I. Nosilcema nameravanega posega Stanovanjski sklad Republike Slovenije, Poljanska cesta 31, 1000 Ljubljana, in Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana, Zarnikova 3, 1000 Ljubljana, se izdaja okoljevarstveno soglasje za poseg: stanovanjska soseska Brdo II v območju urejanja OPPN 252, na zemljiščih v k.o. 1723 Vič s parc. št. 1270/2, 1270/5, 1270/6, 1276/2, 1276/3, 1276/4, 1283/5, 1284/12, 1285/3, 1285/9, 1285/17, 1286/5, 1287/1, 1287/2, 1287/3, 1288/1, 1288/2, 1288/4, 1288/5, 1288/6, 1288/7, 1289, 1290/3, 1293/2, 1293/3, 1293/9, 1293/16, 1312/6, 1316/14, 1326/4, 1326/5, 1327/2, 1328/35, 1330/1, 1330/2, 1331/1, 1331/2, 1332/3, 1333/1, 1333/2, 1335/6, 1336/1, 1336/34, 1336/37, 1336/38, 1336/40, 1336/41, 1336/47, 1336/77, 1336/78, 1336/79, 1336/80, 1336/81, 1336/82, 1336/89, 1337/13, 1337/16, 1337/17, 1394/11, 1394/14, 1395/15, 1397/36, 1397/37, 1397/38, 1397/39, 1398, 2020/9, 2020/11 in 2021/3.

Poseg stanovanjska soseska Brdo II obsega gradnjo večstanovanjskih stavb v treh funkcionalnih enotah E1 – E3, večnamenskega objekta v funkcionalni enoti E4, dostopne poti v eni funkcionalni enoti C1 na praznem območju vzhodno od povezovalne ceste Pot Rdečega križa med obstoječo sosesko Brdo 1 na zahodu in umetno ustvarjeno ježo na vzhodu ter gradnjo kletnih etaž z garažami pod stanovanjskimi objekti v enotah E1 – E3.

- II. Okoljevarstveno soglasje se izdaja pod naslednjimi pogoji:

1. Pogoji za varstvo kakovosti zraka in podnebne spremembe

- 1.1. Pogoji v času gradnje

- hitrost transporta po makadamskih površinah gradbišča se mora omejiti na 20 km/h ali manj;

- makadamske prometne površine gradbišča je treba škropiti z vodo ali kemijskimi vezalnimi sredstvi vedno, ko tla niso mokra zaradi padavin;
- asfaltirane površine Poti Rdečega križa do križišča na S s Cesto na Brdo in na J do križišča s Cesto na Vrhovce je treba mokro čistiti.
- v hladni polovici leta, med 1. 10 in 31. 3., je treba v dneh, ko so za Ljubljano napovedane ravni delcev PM₁₀ višje od 40 µg/m³, izvajanje zemeljskih in gradbenih del, ki povzročajo delce PM₁₀, prekiniti.

2. Pogoji za varstvo kakovosti tal in podzemnih voda

2.1. Pogoji v času gradnje

- za preprečitev onesnaženja tal z nevarnimi snovmi se lahko uporablja le gradbene stroje in vozila, ki so redno in dobro vzdrževana ter servisirana;
- pretakanje goriv v gradbene stroje se lahko opravlja le na urejenih bencinskih črpalkah oziroma na gradbišču, v kolikor je prelivanje goriv iz premičnih rezervoarjev v gradbenem stroje organizirano tako, da onesnaženje tal ni možno;
- na gradbišču je treba imeti na razpolago absorpcijsko sredstvo in tesne posode za shranjevanje uporabljenega absorpcijskega sredstva;
- v primeru nesrečnega razlitja nevarnih snovi mora nosilec nameravanega posega onesnaženo zemljo in uporabljeno absorpcijsko sredstvo takoj odstraniti in jo shraniti v ustrezno tesno posodo ter jo predati pooblaščenemu obdelovalcu odpadkov;
- pred začetkom gradbenih del je treba za delavce pripraviti navodila za ukrepanje v primeru razlitja nevarnih snovi ter jih usposobiti za hitro in učinkovito ter pravilno ukrepanje v primeru takih nesrečnih situacij;
- gradbene stroje je treba z namenom preprečevanja eventualnih vplivov na tla in podzemne vode v primeru nesrečnih razlitij in puščanj med posameznimi delovnimi dnevi vedno parkirati na takšnem mestu, da je posredovanje v primeru nesrečnega razlitja lahko hitro in učinkovito;
- gradnja tesnilnih zaves je dovoljena, v kolikor so v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja načrtovani zaščitni ukrepi, za katere iz rezultatov analize tveganja sledi, da je tveganje za onesnaženje zaradi gradnje sprejemljivo.

2.2. Pogoji v času obratovanja

- tesnost internega kanalizacijskega omrežja je treba pred uporabo preveriti;
- redno je treba pregledovati asfaltne in betonske površine ter jih v primeru razpok nemudoma sanirati;
- na zelenih in pohodnih površinah (peščene, tlakovane pešpoti) je prepovedana uporaba herbicidov.

2.3. Pogoji v času odstranitve

- pretakanje goriv v gradbene stroje se lahko opravlja le na urejenih bencinskih črpalkah oziroma na gradbišču, v kolikor je prelivanje goriv iz premičnih rezervoarjev v gradbenem stroje organizirano tako, da onesnaženje tal ni možno.

3. Pogoji za varstvo pred svetlobnim onesnaževanjem

3.1. Pogoji v času obratovanja

- za zunanje svetilke je treba predvideti avtomatska stikala, s katerimi se bodo ugasnile zunanje svetilke za osvetljavo parkirnih površin izven obratovalnega časa večnamenskega objekta;
- izven delovnega časa večnamenskega objekta je lahko prižganih do 1/5 vgrajenih zunanjih svetilk, ali pa so vse svetilke prižgane na 1/5 instalirane moči.

4. Pogoji za varstvo ekosistemov, rastlinstva in živalstva ter njihovih habitatov
    - 4.1. Pogoji v času gradnje
      - ureditev razlivne površine na območju sedanje površine bajerja je treba izvesti izven razmnoževalnega obdobja dvoživk, predvsem zelenih žab, ki traja od marca do avgusta.
    - 4.2. Pogoji v času obratovanja
      - v zadrževalnik padavinskih vod je prepovedano vnašati ribe.
  5. Pogoji za varstvo kulturne dediščine
    - 5.1. Pogoji v času gradnje
      - zagotoviti je treba dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in zagotoviti arheološki nadzor;
      - zagotoviti je treba izvajanje arheoloških raziskav.
  6. Pogoji za varstvo pred hrupom
    - 6.1 Pogoji v času gradnje
      - gradbena dela lahko potekajo v dnevnem času med 6.00 in 18.00 uro, 300 dni v letu.
- III. To okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilca nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začneta izvajati posega v okolje ali ne pridobita gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov.
- IV. V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ), je dne 28. 8. 2017 prejela vlogo nosilcev nameravanega posega Stanovanjski sklad Republike Slovenije, Poljanska cesta 31, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa Črtomir Remec, in Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana, Zarnikova 3, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa direktor Sašo Rink (v nadaljevanju: nosilca nameravanega posega), ki ju po pooblastilu zastopa Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1a, 4248 Lesce za izdajo okoljevarstvenega soglasja za poseg: stanovanjska soseska Brdo II v območju urejanja OPPN 252, na zemljiščih v k.o. 1723 Vič s parc. št. 1270/2, 1270/5, 1270/6, 1276/2, 1276/3, 1276/4, 1283/5, 1284/12, 1285/3, 1285/9, 1285/17, 1286/5, 1287/1, 1287/2, 1287/3, 1288/1, 1288/2, 1288/4, 1288/5, 1288/6, 1288/7, 1289, 1290/3, 1293/2, 1293/3, 1293/9, 1293/16, 1312/6, 1316/14, 1326/4, 1326/5, 1327/2, 1328/35, 1330/1, 1330/2, 1331/1, 1331/2, 1332/3, 1333/1, 1333/2, 1335/6, 1336/1, 1336/34, 1336/37, 1336/38, 1336/40, 1336/41, 1336/47, 1336/77, 1336/78, 1336/79, 1336/80, 1336/81, 1336/82, 1336/89, 1337/13, 1337/16, 1337/17, 1394/11, 1394/14, 1395/15, 1397/36, 1397/37, 1397/38, 1397/39, 1398, 2020/9, 2020/11 in 2021/3.

Vlogi je bilo priloženo:

- Izpolnjen obrazec za pridobitev okoljevarstvenega soglasja z dne 25. 8. 2017;
- Pooblastilo za zastopanje z dne 12. 7. 2017;

- Poročilo o vplivih na okolje za poseg: stanovanjska soseska Brdo II v območju urejanja OPPN 252, št. 154/2017, arh. št. 140/3-2017, avgust 2017, Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1a, 4248 Lesce;
- Idejni projekt, stanovanjska soseska Brdo II, funkcionalna enota E1, št. projekta 250/2016 (vodilna mapa, načrt arhitekture, načrt zunanje in prometne ureditve), 7. 8. 2017, Nova arhitekti, Prešernova 15, 1000 Ljubljana;
- Idejni projekt, stanovanjska soseska Novo Brdo v območju urejanja OPPN 252, funkcionalna enota E2, št. projekta 118-16-E2 (vodilna mapa, načrt arhitekture, načrt zunanje in prometne ureditve in kanalizacije), junij 2017, DEKLEVA GREGORČIČ ARHITEKTI, projektiranje d.o.o., Dalmatinova 11, 1000 Ljubljana;
- Idejni projekt, stanovanjska soseska Novo Brdo v območju urejanja OPPN 252, funkcionalna enota E3 in E4, št. projekta 118-16-E2 (vodilna mapa, načrt arhitekture, načrt zunanje in prometne ureditve in kanalizacije), junij 2017, DEKLEVA GREGORČIČ ARHITEKTI, projektiranje d.o.o., Dalmatinova 11, 1000 Ljubljana;
- Poročilo o modeliranju hrupa za stanovanjsko sosesko Brdo II v območju urejanja OPPN 252, št. 156/2017, arh. št. 139/3-2017, avgust 2017, Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1a, 4248 Lesce;
- Ocena vpliva posega na onesnaženost zraka z delci PM10 za stanovanjsko sosesko Brdo II v območju urejanja OPPN 252, št. 155/2017, avgust 2017, Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1a, 4248 Lesce;
- Hidrološka študija, Izdelava strokovnih podlag za preveritev odpadnih padavinskih voda na območju OPPN 252 Brdo, Ljubljana, marec 2017, Mitja starec, Doroteja Starec;
- Poročilo o geološko-geomehanskih in hidroloških raziskavah za za stanovanjsko sosesko Novo Brdo II v območju urejanja OPPN 252, Sklop 1: funkcionalni enoti E1, št. ic 209/17, 17. maj 2017, IRGO consulting d.o.o., Slovenčeva ulica 93, 1000 Ljubljana in Geoinženiring d.o.o., Dimičeva 14, 1000 Ljubljana;
- Poročilo o geološko-geomehanskih in hidroloških raziskavah za za stanovanjsko sosesko Novo Brdo II v območju urejanja OPPN 252, Sklop 2: funkcionalni enoti E2 in E3, št. ic 209/17, 17. maj 2017, IRGO consulting d.o.o., Slovenčeva ulica 93, 1000 Ljubljana in Geoinženiring d.o.o., Dimičeva 14, 1000 Ljubljana;
- Izdelava strokovnih podlag za preveritev odpadnih padavinskih voda na območju OPPN 252 Brdo, Ljubljana, št. IV-70/17, marec 2017, IZVO-VODAR, vodarsko projektiranje in inženiring d.o.o., Pot za Brdom 102, 1000 Ljubljana.

Vloga je bila dne 13. 12. 2017 dopolnjena s/z:

- Dopolnjenim obrazcem vloge za pridobitev okoljevarstvenega soglasja z dne 12. 12. 2017;
- Poročilom o vplivih na okolje za poseg: stanovanjska soseska Brdo II v območju urejanja OPPN 252, št. 154/2017, arh. št. 140/3-2017, avgust 2017, dopolnjeno december 2017, Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1a, 4248 Lesce;
- Idejnim projektom, stanovanjska soseska Brdo II, funkcionalna enota E1, št. projekta 250/2016 (vodilna mapa, načrt arhitekture, načrt zunanje in prometne ureditve), 7. 8. 2017, dopolnitev 7. 12. 2017, Nova arhitekti, Prešernova 15, 1000 Ljubljana;
- Idejnim projektom, stanovanjska soseska Novo Brdo v območju urejanja OPPN 252, funkcionalna enota E2, št. projekta 118-16-E2 (vodilna mapa, načrt arhitekture, načrt zunanje in prometne ureditve in kanalizacije), junij 2017, dopolnitev december 2017, DEKLEVA GREGORČIČ ARHITEKTI, projektiranje d.o.o., Dalmatinova 11, 1000 Ljubljana;

- Idejnim projektom, stanovanjska soseska Novo Brdo v območju urejanja OPPN 252, funkcionalna enota E3 in E4, št. projekta 118-16-E2 (vodilna mapa, načrt arhitekture, načrt zunanje in prometne ureditve in kanalizacije), junij 2017, dopolnitev december 2017, DEKLEVA GREGORČIČ ARHITEKTI, projektiranje d.o.o., Dalmatinova 11, 1000 Ljubljana.

Vloga je bila dne 27. in 28. 2. 2018 ter 1. 3. 2018 dopolnjena s/z:

- Izjasnitvijo do pripomb;
- Poročilom o vplivih na okolje za poseg: stanovanjska soseska Brdo II v območju urejanja OPPN 252, št. 154/2017, arh. št. 140/3-2017, avgust 2017, dopolnjeno december 2017, dopolnjeno februar 2018, Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1a, 4248 Lesce;
- Poročilom o modeliranju hrupa za stanovanjsko sosesko Brdo II v območju urejanja OPPN 252, št. 156/2017, arh. št. 139/3-2017, avgust 2017, dopolnjeno december 2017, dopolnjeno februar 2018, Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1a, 4248 Lesce;
- Oceno dodatne obremenitve zunanjega zraka med gradnjo stanovanjske soseske Brdo II, št. 218230_A1, februar 2018, Elektroinštitut Milan Vidmar, Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana.

Vloga je bila dne 19. 3. 2018 dopolnjena s/z:

- Poročilom o modeliranju hrupa za stanovanjsko sosesko Brdo II v območju urejanja OPPN 252, št. 156/2017, arh. št. 139/3-2017, avgust 2017, dopolnjeno december 2017, dopolnjeno februar 2018, dopolnitev 1-19.03.2018, Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1a, 4248 Lesce;
- Poročilom o vplivih na okolje za poseg: stanovanjska soseska Brdo II v območju urejanja OPPN 252, št. 154/2017, arh. št. 140/4-2017, avgust 2017, dopolnjeno december 2017, dopolnjeno februar 2018, dopolnitev 1 – marec 2018, Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1a, 4248 Lesce.

V skladu z določbo 50. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16 in 61/17-GZ, v nadaljevanju: ZVO-1) je pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje naslovnega organa. Obveznost te presoje se ugotavlja po Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15 in 26/17, v nadaljevanju: Uredba o posegih v okolje).

V skladu s točko G.II.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je presoja vplivov na okolje obvezna, kadar gre za stavbo, ki presega bruto tlorisno površino 30.000 m² ali nadzemno višino 70 m ali podzemno globino 30 m ali kjer površina gradbišča presega 1 ha.

V obravnavanem primeru imata nosilca nameravanega posega namen zgraditi novo stanovanjsko sosesko Brdo II, v kateri bruto tlorisna površina vseh stavb znaša 87.586,96 m², kar je več kot 30.000 m² ter velikost gradbišča 6,8 ha, kar je več kot 1 ha, zato je na podlagi posredovane dokumentacije naslovni organ ugotovil, da je za takšen poseg potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Naslovni organ je skladno s prvim odstavkom 61. člena ZVO-1, ki določa, da ministrstvo vlogo za izdajo okoljevarstvenega soglasja in osnutek odločitve o okoljevarstvenem soglasju pošlje ministrstvom in organizacijam, ki so glede na nameravani poseg pristojne za posamezne zadeve varstva okolja ali varstvo ali rabo naravnih dobrin ali varstvo kulturne dediščine, in jih pozove, da v 21 dneh od prejema vloge podajo mnenje o sprejemljivosti nameravanega posega, zaprosil za mnenja:

1. Ministrstvo za zdravje, Štefanova 5, 1000 Ljubljana;
2. Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za energijo, Langusova 4, 1535 Ljubljana;
3. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana;
4. Direkcijo Republike Slovenije za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana;
5. Zavod za gozdove Slovenije, Večna pot 2, 1000 Ljubljana;
6. Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana.

Naslovni organ je dne 9. 1. 2018 prejel mnenje Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območne enote Ljubljana, Cankarjeva cesta 10, 1000 Ljubljana, št. 3-II-904/2-O-17/HT z dne 8. 1. 2018, iz katerega izhaja, da so vplivi nameravanega posega na naravo sprejemljivi.

Dne 10. 1. 2018 je naslovni organ prejel mnenje Zavoda za gozdove Slovenije, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, št. 3407-2/2018 z dne 9. 1. 2018, iz katerega izhaja, da je gradnja stanovanjske soseske Brdo II v območju urejanja OPPN 252 z vidika gozdarstva sprejemljiva, saj ne vpliva na gozd in gozdni prostor.

Naslovni organ je dne 9. 1. 2018 prejel mnenje Direkcije Republike Slovenije za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana, št. 35019-55/2017-2 z dne 8. 1. 2018, iz katerega izhaja, da so v poročilu o vplivih na okolje upoštevani vsi pogoji, ki jih je potrebno ob nameravanem posegu glede na upravljanje z vodami upoštevati ter da je nameravani poseg s stališča vpliva na vodni režim ali stanje voda sprejemljiv.

Dne 23. 1. 2018 je naslovni organ prejel mnenje Ministrstva za zdravje, Štefanova 5, 1000 Ljubljana, št. 354-176/2017-6 z dne 23. 1. 2018, na podlagi strokovnega mnenja Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Trubarjeva 2, 1000 Ljubljana, št. 354-239/17-2/256 z dne 8. 1. 2018, iz katerega izhaja, da je nameravani poseg z vidika vplivov na zdravje ljudi sprejemljiv. V nadaljevanju iz mnenja izhajajo priporočila, in sicer, da naj se soseska uredi tako, da bodo stavbe v čim večji meri v območju II. stopnje varstva pred hrupom ter naj se v prostor umeščajo tako, da omilitveni ukrepi zaradi hrupa ne bodo potrebni. Odsvetuje se gradnja ob cesti. Posebno pozornost je treba posvetiti prostorom v stavbah. Ob najbolj izpostavljenih fasadah naj ne bodo umeščeni spalni prostori. Pomembna je previdna umestitev klima naprav in toplotnih črpalk. Vse je treba umestiti v prostor tako, da bo obremenjenost s hrupom čim manjša, oziroma pri viru hrupa naj se ta omeji, da motenj pri stanovalcih v soseski ne bo. Najbližji prebivalci naj bodo v času gradnje o hrupnih delih pravočasno in natančno obveščeni, da se hrupu po možnosti lahko izognejo.

Naslovni organ je dne 30. 1. 2018 prejel mnenje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območne enote Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana, št. 35402-58/2017-6 z dne 4. 1. 2018, iz katerega izhaja, da poročilo o vplivih na okolje v zadostni meri ne opredeljuje, opiše in oceni vplive nameravanega posega na kulturno dediščino in ga je treba ustrezno popraviti.

Po dopolnitvi poročila o vplivih na okolje (dopolnitev februar 2018), je naslovni organ ponovno zaprosil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije za mnenje in dne 14. 3. 2018 prejel mnenje št. 35402-58/2017-22 z dne 12. 3. 2018, iz katerega izhaja, da poročilo o vplivih na okolje v zadostni meri opredeljuje, opiše in oceni vplive nameravanega posega na kulturno dediščino in je zato nameravani poseg z vidika varstva kulturne dediščine sprejemljiv.

Dne 1. 2. 2018 je naslovni organ prejel mnenje Ministrstva za infrastrukturo, Direktorata za energijo, Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana, št. 350-2/2017/332 (00931294) z dne 30. 1. 2018, iz katerega izhaja, da na predvideni lokaciji ni raziskovalnih ali pridobivalnih prostorov, za katere bi bilo izdano dovoljenje za raziskovanje oziroma podeljena rudarska pravica in koncesija za izkoriščanje mineralnih surovin, prav tako v prostorskih aktih to območje po namenski rabi ni opredeljeno za izkoriščanje mineralnih surovin, zato k nameravanemu posegu nima pripomb in daje pozitivno mnenje.

Po ugotovitvi, da je nosilec nameravanega posega posredoval popolno dokumentacijo, je bil skladno z 58. členom ZVO-1 javnosti zagotovljen vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, poročilo o vplivih na okolje in osnutek odločitve o okoljevarstvenem soglasju. Z javnim naznanilom številka 35402-58/2017-4 z dne 18. 12. 2017 je bila namreč javnost na spletnih straneh naslovnega organa ter na sedežu Upravne enote Ljubljana, Izpostava Vič-Rudnik, Trg mladinskih delovnih brigad 7, 1000 Ljubljana, in Mestne občine Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, obveščena o vseh zahtevah iz drugega odstavka 58. člena ZVO-1. Javnosti je bilo v skladu s tretjim odstavkom 58. člena ZVO-1 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka določenega v javnem naznanilu, to je od 21. 12. 2017 do 19. 1. 2018.

V tem času na Agencijo Republike Slovenije, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana oziroma na gp.arso@gov.si ni bilo posredovanih pripomb ali mnenj. Prav tako naslovni organ v tem času ni prejel nobene zahteve za vstop v postopek.

V postopku je bilo na podlagi predložene in pridobljene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve tega okoljevarstvenega soglasja.

Opis obstoječega stanja

V obstoječem stanju je osrednje območje površin nameravanega posega degradirano zaradi pretekle rabe območja za pridobivanje gline. Na SV delu je naravni zadrževalnik padavinskih vod, ki je nastal kot poplavljen glinast ostanek nekdanjega glinokopa. Vzhodni rob območja nameravanega posega predstavlja umetno nastala ježa, ki je nastala zaradi izkopov gline na območju (na delih je rob ježe dvignjen tudi do 12 metrov nad centralnim platojem). Ježa je že povsem porasla z grmičevjem in z odraslimi drevesi samonikle vegetacije (hrast, jelša, bukev). vzdolž ježe proti južnemu kraku območja posega poteka več nereguliranih odtokov – jarkov.

V obstoječem stanju so zemljišča, na katerih je predviden nameravani poseg, določena kot enota urejanja prostora RD-466, za katero je v skladu z OPN MOL – izvedbeni določena namenska raba SSsv – splošne večstanovanjske površine. Namenska raba zemljišč se zaradi nameravanega posega ne bo spremenila. Nameravani poseg je skladen z obstoječo rabo prostora, določeno z OPN MOL – izvedbeni.

Opis nameravanega posega

Nosilca nameravanega posega nameravata zgraditi stanovanjsko sosesko Brdo II, ki obsega gradnjo:

- večstanovanjskih stavb v treh funkcionalnih enotah E1 – E3,
- večnamenskega objekta v funkcionalni enoti E4,
- dostopne poti v eni funkcionalni enoti C1 na praznem območju vzhodno od povezovalne ceste Pot Rdečega križa med obstoječo sosesko Brdo 1 na zahodu in umetno ustvarjeno ježo na vzhodu,
- kletnih etaž z garažami pod stanovanjskimi objekti v enotah E1 – E3.

V soseski je predvidena zazidava z večstanovanjskimi bloki, ki se delijo v tri skupine objektov (v treh funkcionalnih enotah E1, E2 in E3), vezane na podzemne garaže, dostopne neposredno s Poti Rdečega križa. Na južnem delu območja je predviden samostojni večnamenski objekt. Na vzhodni strani območja poteka ježa kot zeleni element, ki povezuje skupine objektov v soseski, kot družabni prostor soseske je oblikovana tudi površina ob bajerju. Po sredini območja poteka osrednja dostopna pot, ki omogoča prehod soseske v smeri sever – jug.

Funkcionalna enota E1

Na območju prostorske enote E1 bosta dva večstanovanjska objekta tipa A dimenzij 51,27 m x 13,87 metrov (51,27 m x 17,65 m z upoštevanjem balkonov) ter 4 večstanovanjski objekti tipa B dimenzij 26,32 m x 13,87 m (26,32 m x 17,65 m z upoštevanjem balkonov). Večstanovanjski objekti tipov A in B bodo standardne AB konstrukcije, zapolnjene z opečnatimi votlaki. Strehe objektov bodo ravne, pohodne ter eventualno v rabi kot vrtički. Paviljon bo pritlični objekt z nosilno leseno konstrukcijo in leseno fasado ter pločevinasto streho. Garaža bo izvedena v klasični AB izvedbi.

Funkcionalna enota E2

Na območju prostorske enote E2 bodo zgrajeni štiri objekti tipa S (majhen) dimenzij 17,9 m x 22,7 m, dva objekta tipa M (srednji) dimenzij 22,7 m x 22,7 m, trije objekti tipa L (velik) dimenzij 29,2 m x 22,7 m in dva objekta tipa Z dimenzij 12,0 m x 22,7 m s komunikacijskim jedrom dimenzij 12,0 x 2,7 m. Objekta tipa Z bosta umeščena na zahodnem robu funkcionalne enote ob Poti Rdečega križa. Objekt Z1 bo v pritličju južne lamele vseboval uvozno rampo v skupno podzemno garažo ter ob rampi dva manjša lokala. Večstanovanjski objekti bodo standardne AB konstrukcije, le zunanji ganki objektov Z bodo iz prefabriciranih AB plošč na jekleni konstrukciji. Temeljenje objektov je predvideno na AB temeljni plošči debeline 40 cm. Strehe objektov bodo ravne, pohodne ter toplotno in hidroizolirane. Garaža bo izvedena v klasični AB izvedbi.

Funkcionalna enota E3

Na območju prostorske enote E3 bodo zgrajeni trije objekti tipa S (majhen) dimenzij 17,9 m x 22,7 m, dva objekta tipa M (srednji) dimenzij 29,2 m x 22,7 m in dva objekta tipa Z dimenzij 12,0 m x 22,7 m s komunikacijskim jedrom dimenzij 12,0 x 2,7 m. Objekta tipa Z bosta umeščena na zahodnem robu funkcionalne enote ob Poti Rdečega križa. Objekt Z4 bo v pritličju vseboval uvozno rampo v skupno podzemno garažo ter ob rampi dva manjša lokala. Večstanovanjski objekti bodo standardne AB konstrukcije, le zunanji ganki objektov Z bodo iz prefabriciranih AB plošč na jekleni konstrukciji. Temeljenje objektov je predvideno na AB temeljni plošči debeline 40 cm. Strehe objektov bodo ravne, pohodne ter toplotno in hidroizolirane. Garaža bo izvedena v klasični AB izvedbi.

Funkcionalna enota E4

Večnamenski center bo dimenzij 33,70 m x 23,40 m x 34,85 m x 14,45 m. Konstrukcija objekta je v nadzemnih etažah montažna, predvidoma jeklena ali AB, v kletnem delu klasična AB. Fasada je prezračevana z večjimi steklenimi površinami in bri-soleji.

Funkc. enota	Število objektov	Namembnost objektov	Število stanovanj	Število ležišč	Etažnost objektov	Število PM
E1	6 večstanovanjskih objektov	Bivanje	174	590	K+P+3+T (višina 15,64 m)	174 PM v garaži, 27 PM na terenu
	Kletna garaža	Parkiranje, servisni prostori	-	-	K (globina -4,25 m)	174 PM
	paviljon	druženje	-	-	P (višina 3,18 m)	-
E2	11 večstanovanjskih objektov	Bivanje	307	742	K+P+3+T (višina 14,80 m)	321 PM v garaži, 44 PM na terenu
	Kletna garaža	Parkiranje, servisni prostori	-	-	K (globina -3,95 m)	321 PM
E3	6 večstanovanjskih objektov	Bivanje	166	359	K+P+3+T (višina 15,10 m)	201 PM v garaži, 25 na terenu
	1 objekt z varovanimi stanovanji	Bivanje	25	42	K+P+3+T (višina 14,80 m)	
	Kletna garaža	Parkiranje, servisni prostori	-	-	K (globina -3,95 m)	201 PM
E4	1 večnamenski objekt	Večnamenski objekt*	-	0	K+P+1 (višina 12,0 m)	28 na terenu
C1	Dovozna cesta	Dovoz na območje	-	-	-	-

Zunanja ureditev

Funkcionalne enote E1, E2 in E3 so zasnovane kot zelena soseska brez mirujočega prometa v središču. Znotraj soseske je urejen peš in kolesarski promet ter potrebne intervencijske poti. Ves avtomobilski promet je organiziran na robu soseske vzporedno s Potjo Rdečega križa, na katero se izvedejo novi cestni priključki za dovoze do območja nameravanega posega. Ob Poti Rdečega križa so umeščeni vsi uvozi v podzemne garaže ter vsa zunanja asfaltirana parkirišča za osebna vozila. Pešpoti so hierarhično speljane ob in po naselju. Glavne uvozne poti ter peš povezave skozi naselje potekajo v smeri V-Z ter povezujejo Pot Rdečega križa na zahodu s PST in ježo na vzhodu. Na območju nameravanega posega so predvidene tlakovane površine, travnate površine ter zasaditve z grmovno in visokodebelno vegetacijo. Le-ta je omogočena tudi nad podzemnimi garažami, saj bo nad njimi praviloma ca 35 cm zemljine ali lokalno do 60 cm, kar omogoča ustrezno in raznoliko rastje in hkrati pretirano ne obremenjuje garažne stropne plošče.

Osrednji prostor za druženje in posedanje je v enoti E1 sredinsko umeščen med štiri stavbe v zahodnem delu soseske. Otroško igrišče z navezavami na ježo in večjo odprto travnato površino se nahaja v vzhodni polovici enote E1. Ob otroškem igrišču so zasajena sadna drevesa in večje soliterno drevo. Večja odprta travnata površina zahodno od otroškega igrišča je namenjena predvsem igram na travi. Osrednji družabni prostor s paviljonom se nahaja na vzhodnem robu enote E1. Ob paviljonu je zasaditev soliternega drevesa. Paviljon vsebuje sanitarije, čajno kuhinjo in shrambo ter je priključen na javno infrastrukturo (vodovod, električna, kanalizacija).

V sredinskem delu funkcionalnih enot E2 in E3 so predvidene promenade v smeri V – Z ter osrednja tlakovana vzdolžna povezava med funkcionalnimi enotami (smer S – J), ki povezuje večje odprte prostore z zunanjimi programi in omogoča notranjo povezavo namenjeno vsem uporabnikom: funkcionalno oviranim osebam, kolesarjem in staršem z vozički. Na višinskih preskokih je urejena blaga klančina. Igrišča, prostori za rekreacijo in druženje so v prostorskih enotah E2 in E3 organizirani v treh tipih:

- prostori v krogih v dveh velikostih z nameščeno urbano opremo (mize, klopi, igrala, itd.),
- prostori ob vznožju ježe na raščnem terenu (park za kolesa, rolke, ploščadi ob bajerju),
- prostori ob vznožju ježe na zaključkih promenad v obliki kamnitih blokov različnih dimenzij (mirno posedanje, prireditve, plezala za otroke).

V funkcionalni enoti E2 se nahaja tudi bajer, ki je zasnovan kot zadrževalnik padavinskih voda z razlivno površino ter prelivom v javno padavinsko kanalizacijo. Zahodni breg osnovne vodne površine je urejen z lesenimi ploščadami, ki zaključujejo primarno prečno pot v E2 in so namenjene aktivnostim ob vodi. Bajer je tehnično umeščen v sistem odvodnjavanja površinskih meteornih voda. Ob celotni dolžni spodnje peščene poti (neposredno ob ježi) je urejena drenažna mulda, v katero se izteka voda iz ježe in zagotavlja odvodnjavanje meteorne vode v spodnji (južni) zadrževalnik izven območja urejanja, ki je s sistemom mulde povezan z bajerjem na območju urejanja.

Na severu in jugu območja enot E2 + E3 sta še dve prečni poti, ki se preko ježe navezujeta na PST ter ena osrednja na meji E2 in E3, ki služi zgolj kot intervencijska oz. dostavna pot.

Promet

V sklopu funkcionalne enote E1 je načrtovan en uvoz s Poti Rdečega križa na parkirišče za osebna vozila ter en uvoz v podzemno garažo pod načrtovanimi stanovanjskimi objekti s krožno organizacijo podzemnih garaž. Na območju cestnega priključka se izvede nov hodnik za pešce in kolesarje v skupni širini 3,90 m. Znotraj enote E1 je urejen peš in kolesarski promet ter potrebne intervencijske poti. Na območju funkcionalnih enot E2 in E3 se priključki peš in kolesarskih dostopov iz Poti Rdečega križa lokacijsko izmenjujejo z uvozi in se tako ne križajo. Na območju funkcionalne enote E4 je načrtovan en uvoz na zunanje parkirišče za osebna vozila obiskovalcev.

Parkiranje osebnih vozil stanovalcev in obiskovalcev funkcionalnih enot E1, E2 in E3 je zagotovljeno v garažah v kletnih etažah posameznih enot ter delno na parkiriščih na terenu. V funkcionalni enoti E4 je parkiranje z osebnimi vozili obiskovalcev večnamenskega objekta predvideno na zunanjem parkirišču.

Komunalna kanalizacija

Na območju nameravanega posega se bo zgradila interna komunalna kanalizacija. Interna komunalna kanalizacija z območja funkcionalne enote E1 se bo priključila na javni komunalni kanal z oznako K1 v enoti C1. Interna komunalna kanalizacija z območja enot E2 in E3 se bo

priključila na javno kanalizacijo, ki poteka v trasi Ceste Rdečega križa. Interna kanalizacija bo izvedena gravitacijsko oz. z etaž pod nivojem terena preko črpališč za komunalne odpadne vode.

Odvajanje padavinskih odpadnih voda

Padavinske odpadne vode s povoznih površin se bodo v sistem interne padavinske kanalizacije odvajale preko lovilnikov olj, ki bodo skladni s standardom SIST EN 858, padavinske odpadne vode s streh objektov pa se bodo pred odvajanjem čistile v peskolovih.

Predvideni so trije različni načini odvajanja padavinske odpadne vode:

- odvajanje padavinskih voda preko nove interne padavinske kanalizacije v obstoječo javno padavinsko kanalizacijo z obstoječim zadrževalnikom pred iztokom v potok Gradaščica južno od območja nameravanega posega,
- odvajanje padavinskih voda z območja nameravanega posega preko nove padavinske kanalizacije v prestavljeni bajer z razlivno površino ter prelivom v javno padavinsko kanalizacijo z iztokom v potok Glinščica severno od nameravanega posega,
- ponikanje padavinskih odpadnih voda v ponikovalnih poljih.

Na območju nameravanega posega bodo urejena mesta za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov, nameravani poseg bo vključen v sistem rednega odvoza komunalnih odpadkov, ki ga vrši Snaga d.d.

Za ogrevanje načrtovanih stanovanjskih objektov v funkcionalnih enotah E1, E2 in E3 se načrtuje radiatorsko ali talno dvocevno ogrevanje. V terasnih etažah posameznih stanovanjskih objektov v enoti E1 oz. v kletnih etažah stanovanjskih objektov enot E2 in E3 bodo umeščene kotlovnice na zemeljski plin iz javnega plinovoda. V plinskih kotlovnica se pripravlja ogrevalna voda za ogrevanje prostorov ter topla sanitarna voda. Ogrevanje paviljona v enoti E1 je predvideno z električnim talnim ogrevanjem, v kombinaciji z reverzibilno toplotno črpalko zrak / zrak.

Hlajenje stanovanj bo v enoti E1 s split hladilnimi sistemi z zunanjimi enotami na balkonih stanovanj ter notranjimi enotami v bivalnih prostorih. V enotah E2 in E3 bo nameščen VRV sistem s kompresorsko enoto sistema VRV. V času, ko hlajenje prostorov ne bo potrebno, bo dopustno samostojno delovanje toplotne črpalke zrak/voda, in sicer za pripravo ogrevalne vode ali tople sanitarne vode.

Predvideni so lokalni sistemi prezračevanja stanovanj, sestavljeni iz lokalnih rekuperacijskih enot, vgrajenih v zunanji zid posameznega prostora. Zrak se v napravi filtrira rekuperira (vrača odpadno toplotno energijo), prav tako pa ima naprava vgrajen dovodni in odvodni ventilator. Zajem svežega zraka, kot tudi izpih odpadnega, poteka skozi rešetko, v špaleti okna.

Celotno območje nameravanega posega bo priklučeno na javni vodovod. Sanitarna topla voda se bo pripravljala s toplotnimi črpalkami v kombinaciji s sprejemniki sončne energije (enota E1) oziroma s odpadno toploto hladilnega sistema v kombinaciji s toplotno črpalko in plinskim kotlom v enotah E2, E3 in E4.

Območje vpliva nameravanega posega

Območje posega, na katerem bi nameravani poseg lahko povzročil obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na zdravje ali premoženje ljudi, je določeno v Poročilu o vplivih na okolje, poglavje 7 in

zajema tako v času gradnje kot v času obratovanja zemljišča v k.o. 1723 Vič s parc. št. 1270/2, 1270/5, 1270/6, 1276/2, 1276/3, 1276/4, 1283/5, 1284/12, 1285/3, 1285/9, 1285/17, 1286/5, 1287/1, 1287/2, 1287/3, 1288/1, 1288/2, 1288/4, 1288/5, 1288/6, 1288/7, 1289, 1290/3, 1293/2, 1293/3, 1293/9, 1293/16, 1312/6, 1316/14, 1326/4, 1326/5, 1327/2, 1328/35, 1330/1, 1330/2, 1331/1, 1331/2, 1332/3, 1333/1, 1333/2, 1335/6, 1336/1, 1336/34, 1336/37, 1336/38, 1336/40, 1336/41, 1336/47, 1336/77, 1336/78, 1336/79, 1336/80, 1336/81, 1336/82, 1336/89, 1337/13, 1337/16, 1337/17, 1394/11, 1394/14, 1395/15, 1397/36, 1397/37, 1397/38, 1397/39, 1398, 2020/9, 2020/11 in 2021/3.

Nameravani poseg se nahaja na širšem – III. vodovarstvenem območju vodarne Brest, za katerega veljajo določila Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ljubljanskega barja in okolice Ljubljane (Uradni list RS, št. 115/07, 9/08 – popr., 65/12 in 93/13).

Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je naslovni organ ugotovil, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, v kolikor se bodo pri njegovi izvedbi upoštevali in izvedli vsi projektni in okoljevarstveni pogoji, navedeni v izreku tega okoljevarstvenega soglasja, ter dosledno izvedli tudi vsi omilitveni ukrepi, ki jih je predvidel izdelovalec poročila o vplivih na okolje za poseg: stanovanjska soseska Brdo II v območju urejanja OPPN 252, št. 154/2017, arh. št. 140/3-2017, avgust 2017, dopolnjeno december 2017, dopolnjeno februar 2018, marec 2018 Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1a, 4248 Lesce, vsi omilitveni ukrepi, predvideni v zakonskih in podzakonskih predpisih, ter v odloku o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11-DPN, 22/11-popr., 43/11-ZKZ-C, 53/12-obv. razl., 9/13, 23/13-popr., 72/13-DPN, 71/14-popr., 92/14-DPN, 17/15-DPN, 50/15-DPN, 88/15-DPN, 95/15, 38/16 – avtentična razlaga, 63/16 in 12/17 – popr.).

Pogoji

Na podlagi proučitve vseh dokumentov, ki jih je nosilec nameravanega posega predložil k vlogi za izdajo okoljevarstvenega soglasja, je bilo ugotovljeno, da je zahtevi za izdajo okoljevarstvenega soglasja možno ugoditi, pri čemer pa je bilo treba, skladno s tretjim odstavkom 61. člena ZVO-1, določiti še pogoje, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati, da bi preprečil, zmanjšal ali odstranil škodljive vplive na okolje.

A) Varstvo kakovosti zraka in podnebne razmere

A1) Obstoječe stanje okolja

Območje Mestne občine Ljubljana se po Uredbi o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11 in 8/15) uvršča v aglomeracijo SIL, za katero je, skladno z Odredbo o razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 38/17), določena I. stopnja onesnaženosti zraka (razred največje obremenjenosti). V aglomeraciji SIL so od merjenih parametrov nad mejno ali ciljno vrednostjo koncentracije delcev PM₁₀ in ozona, zgornji ocenjevalni prag pa presegajo koncentracije NO₂, delcev PM₁₀, PM_{2,5}, benzena, ozona in benzo(a)pirena. Ljubljanska kotlina je zelo slabo prevetrena, pogoste so temperaturne inverzije, ki preprečijo izmenjavo zraka v vertikalni smeri, izrazit pa je tudi mestni toplotni otok, zaradi česar teče zrak v mesto iz vseh smeri in se tako ustvari skoraj zaprt krog zraka. Čezmerna onesnaženost z delci je predvsem posledica lokalnih izpustov in le v manjši meri

prenosa onesnaževal v regionalnem merilu. V Ljubljani so glavni viri delcev promet, individualna kurišča in industrija. Emisije delcev iz posameznih virov so odvisne od letnega časa - pozimi je več vpliva individualnih kurišč, poleti resuspenzije s cestišč (zaradi obrabe avtomobilskih gum, zavor in samega cestišča), prispevek iz prometa pa je skozi vsa obdobja enak. Pri tem igrajo zelo pomembno vlogo vremenske značilnosti, ki so pozimi neugodne in prispevajo največji delež k povišani koncentraciji delcev in drugih onesnaževal; preseganja dnevnih mejnih vrednosti PM₁₀ so praviloma omejena na hladni del leta, ko so meteorološke razmere za razredčevanje izpustov še posebej neugodne, hkrati pa zrak pozimi onesnažujejo male kurilne naprave.

V obstoječem stanju na lokaciji nameravanega posega ni virov emisij snovi v zrak, saj gre za nepozidane površine. Tudi v neposredni bližini nameravanega posega se ne nahajajo viri emisij v zrak.

A2) Pričakovani vplivi v času gradnje in pogoji

V času gradnje bodo vplivi na zrak z emisijami snovi v zrak nastajali zaradi: izgorevanja goriv za obratovanje tovornih vozil in delovnih strojev, ki se bodo uporabljali pri gradnji nameravanega posega in emisij prahu v zrak zaradi izvajanja gradbenih del.

Emisije snovi v zrak zaradi izgorevanja pogonskih goriv tovornih vozil in delovnih strojev, ki se bodo uporabljali pri izvedbi nameravanega posega, bodo podobne emisijam, ki nastajajo pri prometu z motornimi vozili. Zaradi vetra se bodo emisije snovi v zrak zaradi izgorelih pogonskih goriv razširile tudi izven območja nameravanega posega, vendar se bodo njihove koncentracije zmanjšale zaradi razširitve na večji volumen zraka. Vpliv bo nastajal le v času obratovanja motornih vozil in delovnih strojev (maksimalno do ½ dneva) v času gradnje nameravanega posega (največ 3 leta na različnih lokacijah na območju nameravanega posega).

Emisije prahu bodo nastajale pri odstranjevanju zemljine na območju nameravanega posega in njenemu nakladanju na tovorna vozila ter pri dovažanju nasipnega materiala za tampon in manipulaciji z njim (razgrinjanje, utrjevanje, ipd.). Emisije prahu bodo nastajale tudi pri prevažanju zemljine in nasipnega materiala po neasfaltiranih poteh. Nastale emisije prahu se bodo odlagale na površine nameravanega posega in okrog njega. Te emisije prahu bodo močnejše predvsem v suhih in vetrovnih dneh. Pri prašenju bodo nastajale zgolj emisije prahu naravnih materialov – zemljine in nasipnega materiala, ki ne vsebujejo nevarnih snovi.

Gradbišče nameravanega posega se nahaja na območju naselja, ki ima status mesta, nahaja se na območju degradiranih površin, njegova površina znašala več kot 10.000 m², prostornina pa več kot 20.000 m³, zato bo treba pri pripravi projekta za izvedbo, v skladu z določili Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč (Uradni list RS, št. 21/11, v nadaljevanju Uredba o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč), izdelati elaborat preprečevanja in zmanjševanja emisije delcev iz gradbišč.

8. člen Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč, smiselno za nameravani poseg, določa naslednje ukrepe, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati:

- gradbene odpadke je treba zbirati in prevažati v zaprtih ali pokritih zabojnikih oziroma pokritih tovornih vozilih;
- zmanjševati je treba količino skladiščenega sipkega gradbenega materiala in sipkega gradbenih odpadkov na lokaciji;

- na izvozih z gradbiščnih cest oziroma izvozih z gradbišč na ceste za javni cestni promet je treba zagotoviti pranje koles in podvozja vozil;
- v dogovoru z upravljavcem ceste je treba zagotoviti takojšnje popravilo poškodovane ceste za javni cestni promet oziroma njeno takojšnje čiščenje, če se na izstopu gradbišča onesnaži ali poškoduje;
- na gradbišču je treba omejiti hitrost vozil na največ 40 km/h;
- vsa vozila je potrebno pred vstopom na javne asfaltirane površine očistiti;
- asfaltirane ceste v okolici gradbišča in po potrebi javne asfaltirane površine je treba dodatno čistiti, če se na njih pojavijo ostanki zemlje in umazanije iz gradbišča, ker se s tem prepreči emisije prahu;
- v sušnih dneh in vetrovnih dneh je treba omejiti manipulacijo s sipkim gradbenim materialom na gradbišču ali pa sipek gradbeni material in makadamske gradbiščne ceste ustrezno obdelati proti prašenju (škropljenje z vodo);
- tekom gradbenih del mora izvajalec gradbenih del v gradbeni dnevnik dnevno vpisovati izvajanje ukrepov, določenih v elaboratu;
- na gradbišču je treba določiti nadzornika, ki bo tekom gradbenih del preverjal skladnost izvajanja ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisije delcev iz gradbišča z elaboratom.

Skladno z Navodilom ARSO za ocenjevanje obremenitve s PM₁₀ (Navodilo za ocenjevanje obremenitve z delci PM₁₀ v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja, Agencija Republike Slovenije za okolje, 2011, http://www.arso.gov.si/varstvo_okolja/presoja_vplivov_na_okolje/obrazci/Navodilo_za_ocenjevanje_obremenitve_s_PM10_za_PVO1.doc) je treba za posege, kjer nastajajo znatne (razpršene) emisije delcev PM₁₀ in je prepoznan pomemben vpliv emisije delcev na okolje, oceniti vpliv posega na kakovost zunanjega zraka. Pri odločitvi o izdelavi ocene ali pri podajanju razloga, zakaj se taka ocena ni izdelala, je treba upoštevati tudi kriterije iz Priloge II Uredbe o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ki so med drugim velikost posega, kumulacija z drugimi projekti, obstoječa raba zemljišč in predvsem obseg vpliva s številom in sestavo prizadetega prebivalstva (bližina stanovanjskih hiš, vrtcev, šol, otroških in športnih igrišč, bolnišnic ter domov za starostnike itd.). Ker gre v primeru nameravanega posega za gradbišče površine 69,9 ha, kjer lahko nastajajo znatne razpršene emisije delcev PM₁₀, je bila narejena ocena obremenitve s PM₁₀ delci zaradi gradnje nameravanega posega.

Iz ocene obremenitve s PM₁₀ delci zaradi gradnje nameravanega posega izhaja, da bo skupna emisija PM₁₀ delcev, brez izvedbe omilitvenih ukrepov, znašala ca. 43.500 kg, z omilitvenimi ukrepi pa ca. 18.600 kg.

Ocenjuje se, da bi se emisije delcev, ki nastajajo zaradi transporta (E3, E4 in E5), z izvajanjem navedenih ukrepov za zmanjševanje prašenja zmanjšale za okoli 70 %, skupna emisija PM₁₀ delcev pa za 60 %. Skupna emisija PM₁₀ delcev bi za izvedbo nameravanega posega tako znašala približno 18,6 t.

Nameravani poseg se bo gradil do 3 leta. Gradnja nameravanega posega bi lahko na podnebne spremembe začasno vplivala z emisijami toplogrednih plinov, ki nastajajo pri izgorevanju pogonskih goriv za gradbene stroje in motorna vozila. Zaradi podnebnih sprememb se v tako kratkem časovnem obdobju (do 3 leta) ne bodo spremenile razmere na območju nameravanega posega, ki bi vplivale na drugačen potek gradnje (eventualne poplave, suše, toča, itd.). Vpliv nameravanega posega na podnebne spremembe in obratno se ocenjuje kot nebitven.

Vpliv nameravanega posega na okolje, človeka in njegovo zdravje zaradi emisij snovi v zrak v času gradnje nameravanega posega se ocenjuje kot nebistven, ob upoštevanju izvajanja ukrepov za zmanjševanje emisij prahu oziroma PM₁₀ delcev, navedenih v poglavju 6.1., tabeli 6-1 Poročila o vplivih na okolje in pogojev točke II./1. Pogoji za varstvo kakovosti zraka in podnebne spremembe, 1.1. Pogoji v času gradnje, alineja 1–4 iz izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Naslovni organ v zvezi s pogojem, navedenim v alineji 4 točke II./1. Pogoji za varstvo kakovosti zraka in podnebne spremembe, 1.1. Pogoji v času gradnje, dodatno pojasnjuje, da je pri pregledu Ocene dodatne obremenitve zunanjega zraka med gradnjo stanovanjske soseske Brdo II, št. 218230_A1, februar 2018, Elektroinštitut Milan Vidmar, Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana, ugotovil, da je najvišje izračunano število preseganj na eni izmed petih ocenjevalnih točk na lokacijah najbližjih stanovanjskih objektov, t.j. ocenjevalni točki OT 4 (Puhtejeva ulica 34), ravno na meji še dovoljenega, kar pomeni, da nedoseganja skladnosti z zakonodajo, t.j. Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11 in 8/15) ni možno izključiti. V točki OT 4 je izračunano število preseganj dnevne mejne vrednosti 35, kar je, glede na Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11 in 8/15), ravno še dovoljeno število preseganj v koledarskem letu. Ob upoštevanju dejstva, da je bilo na merilnem mestu Ljubljana Biotehniška fakulteta v letu 2016 izmerjenih 40 preseganj dnevne mejne vrednosti in v letu 2015 35, naslovni organ ocenjuje, da ob neugodnih meteoroloških pogojih v zimskem obdobju obstaja velika verjetnost, da bo dovoljeno število preseganj delcev PM₁₀ preseženo že brez kakršnih koli dodatnih obremenitev na tem območju. Zaradi navedenih ugotovitev je naslovni organ v II./1.1. točki, alineji 4 izreka, predpisal dodatni ukrep za zmanjševanje emisij iz gradbišča. Napovedi ravni delcev so objavljene na spletni strani naslovnega organa: http://www.arso.gov.si/zrak/kakovost%20zraka/podatki/PM10_napoved.html

B) Varstvo kakovosti tal in podzemnih voda

B1) Obstoječe stanje okolja

Nameravani poseg se nahaja na območju nekdanjega glinokopa na Vrhovcih, katerega dejavnost je močno preoblikovala in degradirala površje na območju nameravanega posega. Po podatkih s pedološke karte v Atlasu okolja (Atlas okolja, julij 2017), se nameravani poseg nahaja na tleh z naslednjimi značilnostmi: Tip tal: Urbane, vodne in nerodovitne površine, katerih povprečno talno število znaša 0.

V sklopu geološko-geomehanskih raziskav na območju nameravanega posega se je analiziralo tudi sestavo tal. Glede na rezultate je območje v večini prekrito z umetnim nasipom, pod katerim so plasti rjavo sivih do rdeče rjavih glin, ki mestoma prehajajo v glinaste in peščene melje. Debelina pretežno glinaste plasti z deli proda (vložki) znaša od 2,2 do 11,0 m. Pod plastmi glin se nahaja plast savskega proda, ki je debela več 10 m. Ponekod, predvsem na severnem delu območja, so tla prekrita s tanjšo humusno plastjo. Podatkov glede onesnaženosti tal na območju nameravanega posega ni na razpolago. Meritve onesnaženosti tal so se izvajale v sklopu Raziskav onesnaženosti tal Slovenije, in sicer na merilnem mestu Ljubljana, št. 11590, ki se nahaja na travniku vzhodno od posega, v oddaljenosti 150 m od posega (GK: X= 459000, Y= 100000). Meritve onesnaženosti tal so se izvajale v oktobru 1991. Navedeno merilno mesto je najbližje merilno mesto onesnaženosti tal območju nameravanega posega. Meritve onesnaženosti tal na merilnem mestu Ljubljana-del so pokazale, da niso presežene mejne,

opozorilne in kritične vrednosti za merjene parametre v tleh, razen za baker (Raziskave onesnaženosti tal Slovenije, 1991). Ker se merilno mesto nahaja v relativni bližini nameravanega posega, se lahko rezultate meritev privzame tudi za območje nameravanega posega.

Območje nameravanega posega se nahaja na ožjem območju Ljubljanskega polja – mesta Ljubljane, ki ga definirata vodotoka Sava in Ljubljanica. Območje nameravanega posega je umeščeno med dva pritoka Ljubljanice, in sicer Glinščico na severu in Gradaščico na jugu.

Na območju nameravanega posega se ne nahajajo površinski vodotoki, vzdolž ježe na vzhodnem območju pa je zaradi obstoječega nagiba terena nastalo več nereguliranih odtokov, oziroma jarkov za odvajanje padavinske vode. Reka Gradaščica je od območja nameravanega posega oddaljena 114 m južno. Glinščica se nahaja 619 m severno od območja nameravanega posega, nato pa se izliva v Gradaščico.

Na območju nameravanega posega se nahaja naravni zadrževalnik padavinskih voda, kot posledica nekdanje poglobitve na SV delu, ki je ostala po koncu pridobivanja gline. V sklopu nameravanega posega se bo obstoječi zadrževalnik preuredil v bajer, v katerega se bodo odvajale padavinske vode z območja nameravanega posega, tako da bo ohranil vlogo zadrževalnika padavinskih vod.

Nameravani poseg se nahaja na območju VTPodV_1001: Savska kotlina in Ljubljansko Barje, ki se nahaja se na območju vodonosnih sistemov v peščeno prodnih zasipih reke Save in njenih pritokov ter apnenčastih in dolomitnih vodonosnikov v podlagi in na obrobju kvartarnih naplavin. Podzemna voda se nahaja 2 m in več pod površino na območju rečnih sedimentov, drugod pa tudi več kot 100 m pod površjem. Skladno z Hidrogeološkim poročilom (maj 2017) je na območju nameravanega posega globina podzemne vode ob nizkem vodnem stanju v marcu 2017 znašala 16,5 – 21,5 m.

Na območju navedenega vodnega telesa se nahajata dva vodonosnika. Ranljivost vodnega telesa je ocenjena kot zelo visoka do izredno visoka, kemijsko stanje je bilo v 2007 in 2008 ocenjeno kot dobro (evidence ARSO). Na območju se podzemna voda nahaja na koti 287 do 289 m n.v. oziroma 18 m pod nivojem površja. Smer toka podzemne vode je na območju nameravanega posega usmerjena v smeri od SZ proti JV. Povprečna hitrost toka podzemne vode znaša 10,32 m/dan. Na območju nameravanega posega je bila ugotovljena prisotnost viseče podzemne vode nad ločilno glineno plastjo na stiku med umetnim nasutjem in glinenimi plastmi. Viseča podzemna voda nastane kot ponikla padavinska voda, ki se začasno zadrži v poglobljenih kotanjah glinenih plasti (Hidrogeološko poročilo, maj 2017). Tekom izvajanja vrtanj se je viseča podzemna voda pojavljala od globine 2,2 m navzdol.

Najbližje merilno mesto v sklopu merilnih mest državnega monitoringa podzemnih vod je merilno mesto Navje Limnograf, ki se nahaja v sklopu vodarne Kleče (koordinati GKX: 101922, GKY: 462580, šifra postaje P54580) in je od območja nameravanega posega oddaljeno 4 km v smeri SV (27). Na navedenem merilnem mestu so se zadnje meritve kakovosti podzemne vode izvajale v letu 2010.

Kemijsko stanje podzemne vode na merilnem mestu Navje – limnigraf je dobro, standardi kakovosti oz. vrednosti pragov parametrov onesnaževal v podzemni vodi niso bile prekoračene v letih 2008 in 2010. Tudi v letu 2015 je bilo kemijsko stanje podzemne vode vodnega telesa VTPodV_1001: Savska kotlina in Ljubljansko Barje ocenjeno kot dobro s srednjo ravni

zaupanja. Ker se merilno mesto nahaja relativno blizu območju nameravanega posega, so rezultati privzeti tudi za območje nameravanega posega.

Merilnih mest za izvajanje meritev kakovosti površinskih vodotokov v okviru državne mreže merilnih mest na Glinščici in Gradaščici ni.

Območje nameravanega posega se nahaja na širšem vodovarstvenem območju pitne vode, in sicer na skrajnem severnem delu širšega vodovarstvenega območja (VVO III) Vodarne Brest, ki je od nameravanega posega oddaljena 9,3 km v smeri jug.

B2) Pričakovani vplivi v času gradnje in pogoji

Med gradnjo in odstranitvijo nameravanega posega bodo lahko nastajale emisije snovi v tla in podzemne vode zaradi eventualnega nesrečnega iztekanja pogonskih goriv in motornih olj iz gradbenih strojev, saj tla gradbišča niso zaščitena. Eventualna razlitja pogonskih goriv in motornih olj na gradbišču se bodo odstranila z absorpcijskimi sredstvi ter odkopom eventualno onesnažene zemljine, ki se bodo oddala kot odpadki pooblaščenim obdelovalcem.

V času gradnje nameravanega posega bodo vplivi na tla in podzemne vode nastajali zaradi fizičnega posega v tla zaradi izvajanja gradbenih in zemeljskih del za potrebe gradnje nameravanega posega, spremenjene rabe tal, emisij snovi v tla in podzemne vode zaradi eventualnih razlitij ali puščanj gradbenih strojev in naprav.

Fizično poseganje v tla zaradi izvajanja gradbenih in zemeljskih del bo potekalo v naslednjem zaporedju:

- zemeljski izkopi za kletne etaže objektov in temeljenje objektov,
- gradnja temeljnih plošč kletnih etaž objektov ter temeljenje objektov,
- polaganje infrastrukturnih vodov,
- ravnanje tal,
- utrjevanje tal z vibracijskim valjarjem,
- gradnja zunanjih utrjenih površin (tlakovanje, asfaltiranje),
- ozelenitev zelenih zunanjih površin ter eventualna posaditev dreves in grmovja.

Iz zgornje navedbe posameznih delov izvedbe nameravanega posega je razvidno, da bodo potekali posegi v tla do globine cca. 5 m, saj so kletne etaže objektov predvidene do globine 4,25 oz. 3,95 m. Nameravana gradbena dela se bodo izvajala na degradiranih površinah bivšega glinokopa.

Na območju nameravanega posega se v obstoječem stanju nahajajo degradirane površine bivšega glinokopa. Z nameravanim posegom se ne bo spremenila namenska raba zemljišč, dejanska raba zemljišč pa se bo spremenila, in sicer v pozitivnem smislu. Obravnavane površine namreč v obstoječem stanju niso v rabi.

Pri gradbenih delih se bodo uporabljali stroji in naprave, ki za svoj pogon uporabljajo goriva in najrazličnejša olja in maziva. Za te posege se bo uporabljalo gradbene stroje in naprave ter tovorna vozila za odvoz zemeljskih izkopov in gradbenih odpadkov ter dovoz materialov za vgradnjo (beton, armaturne mreže, lovilnik olj, gramoz, gradbeni materiali), ki za svoj pogon uporabljajo goriva in najrazličnejša olja in maziva. Pri eventualnem razlitju ali puščanju gradbenih strojev in naprav ter tovornih vozil bi lahko prišlo do onesnaženja tal in posledično do

onesnaženja podzemne vode. Ker bo izvajanje nameravanega posega potekalo ob stalni prisotnosti delavcev, ki bodo nameravani poseg izvajali, se bo vsa morebitna nesrečna izpuščanja hitro opazilo. Zaradi tega se bo lahko zemljino na mestu izpusta odstranilo dovolj hitro, da razlita nevarna snov ne bo prodrla v večjo globino, ali pa bi jo celo padavine izprale do podzemne vode.

Nameravani poseg se nahaja v širšem – III. vodovarstvenem območju (v nadaljevanju VVO III.) vodarne Brest, za katerega veljajo določila Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ljubljanskega barja in okolice Ljubljane. Skladno s Prilogo 3 citirane Uredbe je gradbišče nad 1 ha v III. VVO dovoljeno, v kolikor so v postopku izdaje vodnega soglasja za gradnjo objektov ter izvajanje gradbenih del preverjeni vplivi na vodni režim in stanje vodnega telesa ter izdano vodno soglasje.

Ker gre v obravnavanem primeru za gradnjo na III. VVO, je treba pri izdelavi Varnostnega načrta za gradbišče upoštevati dodatne ukrepe, navedene v tabeli 6-1 v Poročilu o vplivih na okolje, in tudi zagotoviti nadzor nad izpolnjevanjem in izvajanjem teh ukrepov, za kar je treba zadolžiti odgovorno osebo (varnostni svetovalec ali nadzornik gradnje).

V skladu s Smernicami Direkcije RS za vode je treba v primeru gradnje tesnilnih zaves v fazi PGD izdelati analizo tveganja za podzemne vode, v okviru katere se bo ugotovila sprejemljivost tveganja za onesnaženje podzemne vode (pogoj v točki II./2, 2.1, alinea 7 izreka tega okoljevarstvenega soglasja).

Za varstvo tal in podzemnih voda pred onesnaženjem je treba upoštevati ukrepe, navedene v poglavju 6.1., tabeli 6-1 Poročila o vplivih na okolje, in pogoje v točki II./2. Pogoji za varstvo kakovosti tal in podzemnih voda, 2.1. Pogoji v času gradnje, alinea 1–10 iz izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

B3) Pričakovani vplivi v času obratovanja in pogoji

V času obratovanja nameravanega posega bi lahko vplivi na tal in podzemne vode nastajali zaradi:

- eventualnih emisij nevarnih snovi iz lovilnikov olj,
- eventualnih emisij iz komunalne kanalizacije,
- eventualnih emisij pri ponikanju padavinskih odpadnih vod.

Lovilniki olj, ki se bodo vgradili zaradi posega, bodo kupljeni na trgu kot gradbeni proizvod. Lovilniki olj bodo skladni z določili standarda SIST EN 858. Do emisij nevarnih snovi iz lovilnikov olj bi lahko prišlo samo zaradi odpovedi lovilnikov olj kot posledica poškodb. Ker se bo lovilnike olj ustrezno vzdrževalo in pregledovalo v skladu z navodili proizvajalca, se ocenjuje, da do izpustov nevarnih snovi iz lovilnika olj ne bo prihajalo in tako se tudi ne pričakuje onesnaženja tal in podzemnih vod.

Vsa komunalna kanalizacija na območju nameravanega posega bo pred uporabo preizkušena na vodotesnost v skladu s standardiziranimi postopki, v času uporabe pa redno pregledovana in po potrebi vzdrževana, zato se iz nje ne pričakuje emisij v tla in podzemne vode.

Del padavinskih odpadnih vod s funkcionalnih enot se bo ponikal na štirih lokacijah ponikovalnih polj (eno ponikovalno polje s minimalno 6 ponikovalnicami v enoti E1, dve ponikovalni polji s po

tremi ponikovalnimi vodnjaki v enoti E2 ter eno ponikovalno polje s tremi ponikovalnimi vodnjaki v enoti E3). V ponikovalno polje ob paviljonu v enoti E1 se bodo odvajale padavinske odpadne vode s streh objektov ter zelenih in pohodnih površin, ki ne bodo onesnažene z mineralnimi olji.

V ponikovalna polja enot E2 in E3 se bodo, poleg padavinskih odpadnih vod s streh objektov ter zelenih in pohodnih površin, odvajale tudi odpadne vode s povoznih površin (parkirišč), ki bodo pred tem očiščene v ustrezno dimenzioniranih lovilnikih olj z by-passi, skladnimi s standardom SIST EN 858.

S ponikanjem odpadnih vod z zelenih površin bi se lahko v tla in podzemne vode spirala tudi eventualna druga onesnaževala kot posledica uporabe herbicidov na zelenih površinah.

Ob upoštevanju ukrepov, ki so za varstvo tal in podzemnih vod navedeni v tabeli 6-2 Poročila o vplivih na okolje in pogojev v točki II./2. Pogoji za varstvo kakovosti tal in podzemnih voda, 2.2. Pogoji v času obratovanja, alinea 1–3 iz izreka tega okoljevarstvenega soglasja, se vpliv na kakovosti tal in podzemnih voda nameravanega posega ocenjuje kot nebitven.

C) Varstvo pred svetlobnim onesnaževanjem

C1) Obstoječe stanje okolja

Na območju nameravanega posega se v obstoječem stanju ne nahajajo svetilke za zunanjo razsvetljavo, zato območje nameravanega posega ni svetlobno onesnaženo.

Ob cesti Pot Rdečega križa, ki je javna pot, so nameščene zunanje svetilke za razsvetljavo cest in drugih nepokritih javnih površin. Ker se je cesta Pot Rdečega križa zgradila nedavno, so nameščene svetilke skladne z določili Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10 in 46/13, v nadaljevanju: Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja), torej je delež svetlobnega sevanja nad vodoravnico 0 %.

C2) Pričakovani vplivi v času obratovanja in pogoji

Vplivi svetlobnega onesnaževanja v času obratovanja posega bodo nastajali zaradi:

- razsvetljave ceste v funkcionalni enoti C1,
- razsvetljave zunanjih površin večnamenskega objekta v funkcionalni enoti E4,
- zunanjih svetilk na območju funkcionalnih enot E1, E2 in E3.

Razsvetljava veste v funkcionalni enoti C1 ni predmet nameravanega posega, ker bo izvedena s strani upravljavca javne razsvetljave na območju mesta Ljubljane – družbe Javna razsvetljava d.d. Na območju javne poti na območju funkcionalne enote C1 bosta nameščeni dve zunanji svetilki javne razsvetljave, katerih delež svetlobnega toka, ki seva navzgor, ne bo presegal 0%, kar je skladno z določili Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja. Skupna električna moč zunanjih svetilk v enoti C1 bo manjša od 100 W.

Načrtovana večnamenska stavba v funkcionalni enoti E4 se, v skladu z določili Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja, razvršča med poslovne stavbe, za katere veljajo naslednje mejne vrednosti in omejitve:

- svetilke morajo imeti delež sevanja 0 % nad vodoravnico,

- 0,075 W/m² med izvajanjem proizvodnega procesa ter 30 minut pred začetkom in po koncu obratovalnega časa ter
- 0,015 W/m² zunaj časa za izvajanje proizvodnega procesa.

Površina pozidanih in utrjenih zunanjih površin v sklopu funkcionalne enote E4 znaša ca. 1752,75 m². Skupna električna moč vgrajenih svetilk, ki štejejo za razsvetljavo poslovne stavbe, znaša 132 W (6 svetilk po 22 W). Inštalirana električna moč za razsvetljavo poslovne stavbe v obratovalnem času tako znaša 0,075 W/m², kar je enako kot je zakonsko predpisana mejna vrednost za poslovno stavbo.

Izven obratovalnega časa je potrebno zagotoviti, da skupna povprečna električna moč za razsvetljavo poslovne stavbe ne presega 0,015 W/m², zato je treba upoštevati pogoj v točki II./2., 3.1., alineja 1 in 2 izreka tega okoljevarstvenega soglasja. Izven obratovalnega časa se parkirišč in reklamnih panojev ne bo osvetljevalo, v tem času se bodo uporabljale samo luči varnostne razsvetljave.

Razsvetljava mora biti izvedena tako, da bo skladna z določili 10. člena Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja – svetlost osvetljenega dela fasade, izračunana kot povprečna vrednost celotne površine osvetljenega dela fasade, ne sme presegati vrednosti 1 cd/m².

Skladno z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja mora biti zunanja razsvetljava objekta izvedena tako, da na oknih najbližjih objektov z varovanimi prostori ne povzroča osvetljenosti višje od 5 lx v času od sončnega zahoda do 24. ure in osvetljenosti višje od 1 lx v času od 24. ure do sončnega zahoda. Luči, ki se bodo uporabljale za osvetljevanje nameravanega posega, povzročajo osvetljenost 1 lx na razdalji 10 m. Ker je najbližji objekt z varovanimi prostori od najbližje luči za zunanje osvetljevanje nameravanega posega oddaljen vsaj 26,3 m, bo stopnja osvetljenosti na njegovih oknih, zaradi luči nameravanega posega nižja od 1 lx.

Mejne vrednosti skupne električne moči svetilk za razsvetljavo zunanjih površin stanovanjskih sosesk niso določene. Za zunanjo razsvetljavo v okviru funkcionalnih enot E1, E2 in E3 pa velja določilo petega odstavka 16. člena Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja: če svetilka razsvetljave za osvetljevanje nepokritih površin ni del razsvetljave iz 10. do 15. člena citirane Uredbe in ne izpolnjuje zahteve 4. člena citirane Uredbe, je vanjo prepovedano nameščati svetila tako, da je celotna električna moč svetilke večja od 25 W.

Načrtovane zunanje svetilke na območju funkcionalnih enot E1, E2 in E3 bodo skladne z navedenim zakonodajnim določilom, saj se na območju enot E1 in E2 načrtujejo zunanje svetilke moči 25 W, na območju enote E3 pa svetilke moči 20 W.

Najbližja naravna vrednota nameravanemu posegu je NV evid. št. 8706: Pot Spominov in tovarništva, ki se nahaja v oddaljenosti min. 187 m V od nameravanega posega, zato nameravani poseg nanjo ne bo vplival z osvetljenostjo.

Vpliv nameravanega posega na okolje, človeka in njegovo zdravje zaradi svetlobnega onesnaževanja bo v času obratovanja nameravanega posega, ob upoštevanju dodatnih ukrepov, določenih v Poročilu o vplivih na okolje, in pogojev v točki II./2. Pogoji za varstvo pred svetlobnim onesnaževanjem, 3.1. Pogoji v času obratovanja, alineja 1 in 2 iz izreka tega okoljevarstvenega soglasja, nebistven.

D) Varstvo ekosistemov, rastlinstva in živalstva ter njihovih habitatov

D1) Obstoječe stanje okolja

Na območju nameravanega posega se ob ježi nahaja tudi bajer – ostanek dejavnosti kopanja gline, ki bo v sklopu nameravanega posega preurejen v zadrževalnik padavinske vode ter kot parkovni element. Markantna drevesa ali grmiščna vegetacija lahko predstavljajo habitat ptic pevk in drugih živali. Območje nameravanega posega se sicer nahaja v mestnem okolju ter je v obstoječem stanju v pretežnem delu degradirano, zato ne predstavlja pomembnejših habitatov (razen v vzhodnem delu na območju ježe), niti nima drugih pomembnih naravovarstvenih vsebin. Okoli območja nameravanega posega so z izjemo zelenega vzhodnega dela, večinoma pozidane urbane površine. Najbližje zaščiteno območje naravnih vrednot je Pot Spominov in tovarištva (NV8706), ki se nahaja na oddaljenosti 187 m vzhodno.

V obstoječem stanju bajer obrašča obrežna vegetacija s šašovjem (*Carex* sp.), vrbovjem (*Salix* sp.) in rogozovjem (*Typha* sp.), v njem pa so evidentirane zelene žabe (*Pelophylax* sp.), ki so, skladno z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 15/14 in 64/16), zavarovana živalska vrsta.

D2) Pričakovani vplivi v času gradnje in pogoji

Umetno grajeni bajer bo zaradi naselitve z dvoživkami pomemben element s stališča varstva narave, vendar ta habitatni tip ne spada med prednostno varovane habitatne tipe po Habitatni direktivi (Direktiva sveta 92/43/EGS). Ker se bo z izvedbo nameravanega posega površina bajerja in razlivne površine povečala in ker bo izvedena zasaditev z ustreznim rastlinjem, se ocenjuje vpliv nameravanega posega na vodne habitate kot pozitiven. Vpliv na gozdne habitate bo nebitven, ker se ohranja zadosten del vegetacije na ježi.

V sklopu nameravanega posega bo izvedena tudi prestavitev obstoječega bajerja južno od sedanje lokacije. Obstoječa površina bajerja bo postala razlivna površina bajerja, iz katere bo urejen preliv v javno padavinsko kanalizacijo. Ker se v bajerju nahajajo zelene žabe, ki spadajo med zavarovane živalske vrste, je treba pri izvedbi prestavitve lokacije bajerja upoštevati ukrep (Pogoji za ekosistemov, rastlinstva in živalstva ter njihovih habitatov, 5.1. Pogoji v času gradnje, alineja 1 iz reke tega okoljevarstvenega soglasja), ki se nanaša na izvedbo gradnje prestavitve bajerja izven obdobja razmnoževanja dvoživk, ki traja od marca do avgusta. Ker bosta bajer in razlivna površina zasajena z vodnim, obvodnim in močvirnim rastlinjem, bosta tudi po izvedbi nameravanega posega primerna habitata za razmnoževanje dvoživk. Ob upoštevanju dodatnega ukrepa bo vpliv na dvoživke nebitven in ne bo ogrožal stabilnosti populacij na širšem območju nameravanega posega.

D3) Pričakovani vplivi v času gradnje in pogoji

Ker bo umetni bajer vodno telo, ki se bo polnilo izključno s padavinsko vodo s streh stanovanjskih objektov, zaledne vode z ježe in padavinske vode z utrjenih in neutrjenih površin z območja funkcionalne enote E2, območja 2, bo dotok vode nestalen in neenakomeren. Navedeno pomeni, da je vodno telo zelo občutljivo na eutrofikacijo, kar vpliva na življenjsko dobo oz. trajanje vodnega telesa in pospešuje sukcesijo (končno stanje sukcesije za bajer je popolna zarast in prehod v kopenski habitat).

Zato je za vzdrževanje kondicije bajerja ključnega pomena, da se upošteva ukrep (Pogoji za varstvo ekosistemov, rastlinstva in živalstva ter njihovih habitatov, 5.2. Pogoji v času obratovanja, alineja 1 iz izreka tega okoljevarstvenega soglasja), ki določa, da v bajer ni dovoljeno vnašanje rib.

Bajer z razlivno površino bo razmnoževalni in prehranjevalni habitat za dvoživke in druge močvirske organizme (hrošče, kačje pastirje, ptice itd.). Ker bo ob bajerju sprehajalna pot urejena na zakoličenem podestu, ne bo prihajalo do poškodb vodne in obvodne vegetacije ter mrestišč dvoživk. Zaradi dodatnega ukrepa se tudi ocenjuje, da bo razmnoževalni potencial dvoživk večji, kot bi bil v primeru prisotnosti rib v bajerju, saj paglavci in mlade žabice predstavljajo plen za ribe. Ob upoštevanju dodatnega pogoja v točki II./2. Pogoji za varstvo ekosistemov, rastlinstva in živalstva ter njihovih habitatov, 41. Pogoji v času obratovanja, alineja 1 izreka tega okoljevarstvenega soglasja bo vpliv na živalstvo, rastlinstvo in habitate nebitven.

Vpliv na ekosisteme, rastlinstvo in živalstvo ter njihove habitate v času gradnje in obratovanja posega se ocenjuje kot nebitven, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov.

E) Varstvo kulturne dediščine

E1) Obstoječe stanje okolja

Na območju nameravanega posega se nahaja enota kulturne dediščine, in sicer: EŠD 22732: Ljubljana – Arheološko najdišče Brdo-Vrhovci, ki datira v prazgodovinsko in rimsko dobo.

Na razdalji 500 m od območja nameravanega posega se nahaja še sedem enot kulturne dediščine, in sicer:

- vzhodno od območja nameravanega posega: EŠD 116 Ljubljana – Pot Spominov in Tovarištva na oddaljenosti 187 m; EŠD 18694 Ljubljana – Vaško jedro Vič na oddaljenosti 355 m in EŠD 29225 Ljubljana Hiša Viška 60 na oddaljenosti 345 m.

- južno od območja nameravanega posega: EŠD Ljubljana – Viško pokopališče na oddaljenosti 270 m. EŠD18810: Ljubljana – Arheološko najdišče ob Tržaški cesti na oddaljenosti 461 m.

- severno od območja nameravanega posega: EŠD 394: Ljubljana – Tiskarna Podmornica na oddaljenosti 88 m, in EŠD 20051: Ljubljana – Kapelica na Brdnikovi ulici, na oddaljenosti 484 m.

E2) Pričakovani vplivi v času obratovanja in pogoji

Zaradi varstva arheoloških ostalin na območju enote KD EŠD 22732: Ljubljana – arheološko najdišče Brdo – Vrhovci je treba pristojni osebi Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območne enote Ljubljana, omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad izvedbo nameravanega posegom v času gradnje (Pogoji za varstvo kulturne dediščine, 5.1. Pogoji v času gradnje, alineja 1 iz izreka tega okoljevarstvenega soglasja). Zato mora nosilec nameravanega posega oziroma odgovorni vodja gradbišča 10 dni pred začetkom zemeljskih del obvestiti Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območno enoto Ljubljana, o pričetku zemeljskih del.

Za nameravani poseg so bili v sklopu priprave OPPN za obravnavano območje (Dopolnjeni osnutek Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu 252 Stanovanjska soseska Brdo – del, maj 2017) pridobljene Smernice za načrtovanje OPPN 252 Stanovanjska soseska Brdo, št. 35012-57/2016/6, Ministrstvo za kulturo, MOL, Oddelek za urejanje prostora, Ljubljana, februar 2017, ter izdelano Poročilo o predhodnih arheoloških raziskavah v obliki arheološkega

dokumentiranja strojno izkopanih jarkov s sklopu načrtovanja OPPN 252 Stanovanjska soseska Brdo. št.15, Matevž Lavrinc s.p., Laško, september 2016, na podlagi katerega je treba izvesti predhodne arheološke raziskave (Pogoji za varstvo kulturne dediščine, 5.1. Pogoji v času gradnje, alineja 2 iz izreka tega okoljevarstvenega soglasja).

Arheološke raziskave je treba izvajati na naslednji način:

- na območju TS 1-9 (na zemljiščih v k.o. 1723 Vič s parc. št. 1286/5, 1270/2, 1290/3, 1293/9, 1293/10, 1293/7, 1333/1) je treba ob stalni prisotnosti arheološke ekipe najprej strojno odstraniti 0,05 m travne ruše, jo dokumentirati in s finim strojnim oz. strojno-ročnim odzivom odstraniti 0,15 do 0,40 m debelo plast, ki vsebuje arheološke najdbe,
- na območju TJ 23, (na zemljiščih v k.o. 1723 Vič s parc. št. 1336/37, 1283/5-del, 1284/12-del) je treba strojno odstraniti rušo in preteklo ornico v debelini 0,25 m ob stalni prisotnosti arheološke ekipe, jo dokumentirati in izkopati plast z arheološkimi najdbami z metodo kombiniranega strojno-ročnega izkopa v debelini okoli 0,45 m,
- predvideva se 1% vkopov v geološko osnovo,
- za kakršnekoli spremembe poteka raziskave mora izvajalec obvestiti pristojnega konzervatorja;
- arheološke plasti in depozite se dokumentira v skladu z metodologijo in izkoplje ročno po Pravilniku o arheoloških raziskavah (Uradni list RS, št. 3/13) do sterilne geološke osnove. Za poizkopavalno delo je treba predvideti 20 % celotne vrednosti raziskav.

Gradnja nameravanega posega na ostale enote KD ne bo imela vpliva, saj se le-te nahajajo v oddaljenosti, večji od 88 m (KD EŠD 394: Ljubljana – Tiskarna Podmornica).

F) Varstvo pred hrupom

F1) Obstoječe stanje okolja

F2) Pričakovani vplivi v času obratovanja in pogoji

Glede na to, da gre v obravnavanem primeru za gradnjo objektov po predpisih o graditvi objektov, se pogoji, navedeni v izreku te odločbe, skladno s šestim odstavkom 61. člena ZVO-1, štejejo za projektne pogoje po predpisih o graditvi objektov.

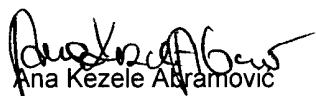
V skladu z osmim odstavkom 61. člena ZVO-1 okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne pridobi gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je naslovni organ odločil, kot izhaja iz III. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

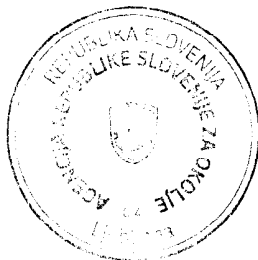
Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 - ZUP-UPB2, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz IV. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve te odločbe. Pritožba se vloži pisno ali poda ustno na zapisnik pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, Vojkova cesta 1b, 1000 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,10 EUR. Upravno takso se plača v gotovini ali z drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti in o plačilu predloži ustrezno potrdilo.

Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25518-7111002-00435418.

Ana Kezele Abramovic
sekretarka

mag. Katja Buda
sekretarka

Vročiti:

- Pooblaščenec nosilcev nameravanega posega: Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1a, 4248 Lesce – osebno (za nosilca nameravanega posega: Stanovanjski sklad Republike Slovenije, Poljanska cesta 31, 1000 Ljubljana in Javni stanovanjski sklad MOL, Zarnikova 3, 1000 Ljubljana)

Poslati po enajstem odstavku 61. člena ZVO-1 tudi:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si)
- Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (glavna.pisarna@ljubljana.si)